

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний університет

ZAPORIZHZHIA HISTORICAL REVIEW

Випуск 6 (58)

Запоріжжя
2022

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
серія КВ № 24013-13853ПР від 19.06.2019 р.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Запорізького національного університету (протокол № 1 від 06.09.2022 р.)

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Каганов Ю. О., доктор історичних наук, професор (Запорізький національний університет)

Члени редколегії:

Васильчук Г. М., доктор історичних наук, професор (Запорізький національний університет)

Галик В. М., кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет)

Гирич І. Б., доктор історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України)

Ігнатуша О. М., доктор історичних наук, професор (Запорізький національний університет)

Лях С. Р., доктор історичних наук, професор (Запорізький національний університет)

Маслак В. І., доктор історичних наук, професор (Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського)

Мільчев В. І., доктор історичних наук, професор (Запорізький національний університет)

Попенко Я. В., кандидат історичних наук, доцент (Мелітопольський державний педагогічний університет)

Саган Г. В., доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка)

Сердюк І. О., доктор історичних наук, професор (Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка)

Тольц В., PhD, професор (Університет Манчестера, Велика Британія)

Турченко Г. Ф., доктор історичних наук, професор (Запорізький національний університет)

Турченко Ф. Г., доктор історичних наук, професор (Запорізький національний університет)

Фролов М. О., доктор історичних наук, професор (Запорізький національний університет)

Ханін В., PhD з історії, професор (Університет Аріель, Ізраїль)

Христов П., доктор наук, доцент (Інститут етнології і фольклористики з Етнографічним музеєм Болгарської Академії наук, Софія, Болгарія)

Черемісін О. В., доктор історичних наук, професор (Херсонський державний університет)

Z30 Zaporizhzhia Historical Review. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. Вип. 6(58). 456 с.

Збірник включений до Переліку наукових фахових видань України, категорія «Б» (наказ МОН України від 14.05.2020 № 627).

Збірник включений до міжнародних наукометричних баз ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences), DOAJ (Directory of Open Access Journals).

Усі електронні версії статей оприлюднюються на офіційному сайті видання **www.istznu.org**

Розраховано на науковців, викладачів історії, аспірантів, студентів й усіх, хто цікавиться історичним минулим.

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

В оформленні обкладинки використано ілюстрацію «

Ministry of Education and Science of Ukraine
Zaporizhzhia National University

ZAPORIZHZHIA HISTORICAL REVIEW

Volume 6 (58)

Zaporizhzhia
2022

*Certificate of state registration of print media:
Series KB № 24013-13853 PR as of 06/19/2019*

*It is recommended for publishing by Decision of Scholars Council of
Zaporizhzhia National University (Minutes № 1 as of 06/09/2022)*

Editorial board

Chief Editor:

Kahanov Yurii, Doctor of Historical Sciences, Professor, Zaporizhzhia National University (Ukraine)

Editorial Board Members:

Vasylchuk Hennadii, Doctor of Historical Sciences, Professor, Zaporizhzhia National University (Ukraine)

Halyk Volodymyr, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Drohobych State Pedagogical University (Ukraine)

Hristov Petko, PhD in Ethnology, Associate Professor, Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum at BAS (Bulgaria)

Hyrych Ihor, Doctor of Historical Sciences, Senior Research Fellow, M. Hrushevsky Institute of Ukrainian Archeography and Source Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine)

Ihnatusha Oleksandr, Doctor of Historical Sciences, Professor, Zaporizhzhia National University (Ukraine)

Khanin Volodymyr (Zeev), PhD in History, Associate Professor, Ariel University (Israel),

Liakh Serhii, Doctor of Historical Sciences, Professor, Zaporizhzhia National University (Ukraine)

Maslak Volodymyr, Doctor of Historical Sciences, Professor, Kremenchug Mykhailo Ostrogradsky National University (Ukraine)

Milchev Volodymyr, Doctor of Historical Sciences, Professor, Zaporizhzhia National University (Ukraine)

Popenko Yaroslav, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Melitopol State Pedagogical University (Ukraine)

Sahan Halyna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraine)

Serdiuk Ihor, Doctor of Historical Sciences, Professor, Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University (Ukraine)

Turchenko Halyna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Zaporizhzhia National University (Ukraine)

Turchenko Fedir, Doctor of Historical Sciences, Professor, Zaporizhzhia National University (Ukraine)

Tolz Vera, PhD Russian and East European Studies, Professor, Modern Languages and Cultures, University of Manchester (United Kingdom)

Frolov Mykola, Doctor of Historical Sciences, Professor, Zaporizhzhia National University (Ukraine)

Cheremisin Oleksandr, Doctor of Historical Sciences, Associate Professor, Kherson State Agrarian University (Kherson, Ukraine)

Z30 Zaporizhzhia Historical Review. Zaporizhzhia : ZNU, 2022. Issue 6(58). 456 p.

The journal is indexed by **ERIH PLUS**, **DOAJ** International database.

All electronic versions of articles of this herald are published on the official website **www.istznu.org**

This publication is for scholars, history professors, post-graduate students, graduate and undergraduate students and others who have interest in the history.

The editorial board does not necessarily share the position expressed by the authors in the articles and is not responsible for the accuracy of the provided data and references.

ISSN 2076-8982 (Print)
ISSN 2415-3427 (Online)

© Authors of articles, 2022
© Zaporizhzhia National University, 2022

GLORY TO UKRAINE !!!

Зміст

Історія України

В. А. Шелухін ЕКСПРОПРІАТИВНА ТА КОМУТАТИВНА РЕНТА У ТРАДИЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ВИПАДОК ХОЗАР	11
О. В. Компанієць НАДЗВИЧАЙНІ ЯВИЩА ПРИРОДИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРИМСЬКОГО ХАНСТВА У XVII ст.	23
Д. Г. Філімонов ШЛЯХИ СПОЛУЧЕННЯ НИЖНЬОСАМАРСЬКИХ ФОРПОСТІВ З ЦАРИЧАНСЬКИМ РЕТРАНШЕМЕНТОМ ТА УКРАЇНСЬКОЮ ЛІНІЄЮ В ПЕРІОД РОСІЙСЬКО-ТУРЕЦЬКОЇ ВІЙНИ 1735–1739 років	32
О. В. Черемісін, Г. М. Михайленко ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ДИСКУРСИ ВІДНОСНО ПІВДНЯ УКРАЇНИ У «ТРАВЕЛЕРАХ» КІНЦЯ XVIII – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.	42
І. С. Дружкова ПРАВОВІ УМОВИ ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНО-БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.	51
Н. Ю. Чергін ЗАПОРІЗЬКІ СТАРОЖИТНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ МУЗЕОГРАФІЇ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ	59
О. О. Уварова УЧАСТЬ ГРЕЦЬКИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ У ФОРМУВАННІ ТА ДІЯЛЬНОСТІ МІСЬКИХ КОМ'ЮНІТІ ОДЕСИ (кінець XVIII – перша третина XIX ст.)	68
Т. В. Винарчук УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ВИКЛИК ТА ЗАПЕРЕЧЕННЯ ІМПЕРСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ	75
О. В. Короткий ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЮРЕМНОГО ДОСВІДУ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ В ПЕРШІЙ ТРЕТИНІ XIX ст. НА ПРИКЛАДІ ХЕРСОНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ	84
С. Г. Іваницька, Т. П. Демченко «СЛОВО ДО ЖИВИХ»: СЕРГІЙ ЄФРЕМОВ ПІД ЧАС ПЕРШОЇ БІЛЬШОВИЦЬКОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 1918 РОКУ)	97
В. А. Андрієвська ПОГЛЯДИ РОМАНА БЖЕСЬКОГО НА ПОЛІТИКУ ГЕТЬМАНА ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО	107
В. М. Чоп МАХНОВСЬКИЙ РУХ В УКРАЇНСЬКІЙ ЕТНІЧНІЙ ІСТОРІЇ	119
Ю. В. Котляр СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ПІВДНЯ УКРАЇНИ В ПЕРІОД НОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ (1921–1927 рр.)	127
О. С. Ядловська ПРОЦЕСИ ОПТАЦІЇ НА МИКОЛАЇВЩИНІ У 1920-1922 рр. ЯК ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ ПРОБЛЕМ СТАНОВЛЕННЯ ДИПЛОМАТИЧНИХ ВІДНОСИН УСРР (за матеріалами ДАМО)	139

В. С. Марчук	
БОРотьба з контрабандною злочинністю на «ВОЛИНСЬКОМУ»	
ВІДРІЗКУ ПОЛЬСЬКО-РАДЯНСЬКОГО КОРДОНУ В 1921–1924 рр.	152
С. А. Шульга	
ЧЕХИ-ІМІГРАНТИ НА ВОЛИНІ: РЕГІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ЕТНІЧНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ	159
С. Л. Синяк	
ДІЯЛЬНІСТЬ ЄВРЕЙСЬКИХ КУЛЬТУРНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РІВНЕНСЬКОМУ ПОВІТІ В 1930–1939 рр. ...	167
О. М. Ігнатуша	
ПАРАФІЯЛЬНІ СВЯЩЕННИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГОЛОДОМОРУ 1932–1933 рр.	174
В. М. Ковальчук, А. В. Яремчук	
ЧИ «ПЕРЕЙШЛО» ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ ПРОТИСТОЯННЯ З ВОЛИНІ У ГАЛИЧИНУ В 1943 РОЦІ?	182
В. Г. Грінченко	
УКРАЇНОМОВНІ ГАЗЕТИ ПЕРІОДУ НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ УКРАЇНИ ПРО ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА ..	192
В. І. Паршаков	
ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДОПОМІЖНОЇ ПОЛІЦІЇ ЗАПОРІЖЖЯ	
В РОКИ НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ 1941–1943 рр.	200
Р. Ю. Михальчук	
СТАНОВИЩЕ ЄВРЕЇВ В МІЗОЦЬКОМУ ГЕТТО	209
В. О. Оліцький, Ю. В. Подрез	
ВЕРИФІКАЦІЯ ОСОБИ Й. СТАЛІНА РУСЬКОЮ ПРАВОСЛАВНОЮ ЦЕРКВОЮ У 1943–1953 роках	220
І. М. Кривко, А. С. Подлужний	
ДОКУМЕНТИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ ЗАВОДУ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ»	
ПРО БОРотьБУ З ГАРАСМЕНТОМ У КОЛЕКТИВІ (поч. 1950-х років)	229
Н. М. Гірна	
МЕДИЧНА СЛУЖБА В УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБРОЙНИХ	
ФОРМУВАННЯХ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ)	235
В. В. Дроздов	
РАДЯНСЬКИЙ ОФІЦІЙНИЙ СВЯТКОВИЙ ДИСКУРС І КОМЕМОРАТИВНІ ПРАКТИКИ	
НА ПРИЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ (НА ПРИКЛАДІ СВЯТКУВАННЯ	
ДЕСЯТИРІЧЧЯ «ВОЗЗ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»)	242
М. М. Красиков	
ПРОВІДИ В АРМІЮ В УКРАЇНСЬКІЙ ТРАДИЦІЇ	
ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ (за польовими матеріалами)	254
К. І. Мелекесцев	
ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ ВИМІР ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ:	
ПРО ІСТОРІЮ ГРУЗІЇ ТА УКРАЇНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ	270
В. І. Старжець	
ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ОУН В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ	280
С. О. Терно, Г. Ф. Турченко, М. Д. Іванцова	
ШКІЛЬНИЙ КУРС ІСТОРІЇ ТА ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ:	
ЧИ МАЄ МІСЦЕ РІВНИЙ ДОСТУП ДО ВИЩОЇ ОСВІТИ? (НА ПРИКЛАДІ ОДНІЄЇ ТЕМИ)	291
Історіографія та джерелознавство	
о. Юрій Мицик	
ЛИСТИ Д. І. ЯВОРНИЦЬКОГО ДО О. В. БОДЯНСЬКОГО	301
Н. В. Лобко, А. Є. Лебідь	
ОЛЕКСАНДР ОГЛОБЛИН ЯК ДОСЛІДНИК РОДОВОДІВ ГЕТЬМАНЩИНИ	305
О. О. Алексєєв	
СЕЛЯНСЬКА МЕМУАРИСТИКА ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ ХХ ст.	
ЯК ДЖЕРЕЛО ДО ІСТОРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА МАКРО-РІВНІ	312

О. О. Кухаренко	
СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОХОВАЛЬНОЇ ОБРЯДОВОСТІ	324
Н. О. Свиначенко	
РОДИНА ТА САДИБА СВЯТОПОЛК-МИРСЬКИХ У ЛЮБОТИНІ: ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ МІСТА	329
В. І. Маслак, С. Ю. Сесін	
ОСОБЛИВОСТІ АРХІВНИХ СПРАВ 30-х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ	336
Д. М. Кравець	
РУХ ОПОРУ В УКРАЇНІ 1950–1980-х рр. У МАТЕРІАЛАХ ДІАСПОРНИХ ФОНДІВ ВІДДІЛУ РУКОПИСІВ	
ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМ. В. СТЕФАНИКА	343
Н. А. Котельницький	
МИКОЛА ГЕ ТА ІВАН ПЕТРУНКЕВИЧ: Джерела особового	
ПОХОДЖЕННЯ ПРО ІСТОРІЮ ВЗАЄМОВІДНОСИН	351
І. О. Бояринова, С. В. Нижник	
НАУКОВІ ПОГЛЯДИ М. В. НЕРУЧЕВА В КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ	
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ ст.)	357
С. М. Ляшко	
ФЕДІР ДАНИЛОВИЧ ОВЧАРЕНКО: ВЧЕНИЙ У ВЛАДІ	362

Всесвітня історія

С. І. Лиман	
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ХІ СТОЛІТТЯ У ТВОРЧОСТІ В. К. НАДЛЛЕРА (1840-1894)	378
Д. Г. Руднік	
СТАТУС ДЕПУТАТА НИЖНЬОЇ ПАЛАТИ ПАРЛАМЕНТУ ЗА НІМЕЦЬКИМИ КОНСТИТУЦІЯМИ	
ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст.	391
Ю. В. Бачинська	
ДІЯЛЬНІСТЬ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ІСПАНІЇ У ПЕРІОД СТАНОВЛЕННЯ РЕЖИМУ Ф. ФРАНКО	398
А. В. Гончаренко	
ФОРМУВАННЯ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОГО КУРСУ АДМІНІСТРАЦІЇ	
ПРЕЗИДЕНТА США ДЖ. КАРТЕРА ЩОДО КНР (СІЧЕНЬ-ГРУДЕНЬ 1977 р.)	404
Б. П. Грушецький	
РАДИКАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДЕРЖАВАХ	
ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ В ПРОЦЕСІ ПОЛІТИЧНОГО Й ЕКОНОМІЧНОГО	
ТРАНЗИТУ У КІНЦІ 1980-х – НА ПОЧАТКУ 1990-х рр.	417
А.В. Савенко, А. В. Омельченко	
СТВОРЕННЯ AUKUS У КОНТЕКСТІ ЗМІНИ СТРАТЕГІЧНОЇ	
ОБСТАНОВКИ В АЗІЙСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОМУ РЕГІОНІ	431
М. В. Бокова, С. С. Черкасов	
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА 2022: УРОКИ ДЛЯ ТАЙВАНЮ	441
Софроніос І. Парадісопулос	
ГРЕЦЬКІ ПІДДАНІ В ОДЕСІ 1879 Р.:ХАРАКТЕРИСТИКА СПІЛЬНОТИ У СВІТЛІ ПЕРЕПИСНИХ ДАНИХ	446

Рецензія

І. С. Зуляк, А. Б. Кліш	
Історія Alma mater. [РЕЦ.:] Качмар Володимир. Львівський	
університет у 1784–1918 роках: організаційні, освітньо-наукові та національні	
трансформації : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 531 с. + 24 вкл.....	453

Contents

History of Ukraine

V. Shelukhin	
EXPROPRIATION RENT AND COMMUTATIVE RENT IN TRADITIONAL SOCIETY: THE KHAZARIAN CASE	11
O. Kompaniiets	
NATURAL HAZARDS AND THEIR IMPACT ON THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE CRIMEAN KHANATE IN 17th CENTURY	23
D. Filimonov	
CONNECTION ROUTES OF LOWER SAMARA OUTPOSTS WITH TSARYCHAN RETRENCHMENT AND THE UKRAINIAN LINE IN THE PERIOD RUSSIAN-TURKISH WAR OF 1735–1739	32
O. Cheremisin, G. Mykhailenko	
CIVILIZATIONAL DISCOURSES RELATIVELY THE SOUTH OF UKRAINE ABOUT “THE TRAVELERS” OF THE END OF THE XVIII – FIRST HALF OF THE XIX CENTURIES	42
I. Druzhkova	
LEGAL CONDITIONS OF ACTIVITY OF CREDIT INSTITUTIONS OF SOUTHERN UKRAINE IN THE FIRST HALF OF THE 19th CENTURY	51
N. Cherhik	
ZAPOROZHYE ANTIQUITIES IN UKRAINIAN MUSEOGRAPHY OF THE SECOND HALF OF THE XIX – EARLY XX CENTURY	59
O. Uvarova	
PARTICIPATION OF THE GREEK IMMIGRANTS IN THE FORMING AND ACTIVITY OF ODESA’S URBAN COMMUNITIES (LATE 18th - FIRST THIRD OF 19th CENTURY)	68
T. Vynarchuk	
UKRAINIAN AS A DEFIANCE AND DENIAL OF THE IMPERIAL CONCEPTS	75
O. Korotkii	
TRANSFORMATION OF THE PRISON EXPERIENCE IN THE RUSSIAN EMPIRE IN THE FIRST THIRD OF THE 19th CENTURY. ON THE EXAMPLE OF KHERSON GOVERNANCE	84
S. Ivanytska, T. Demchenko	
«WORD TO THE LIVING»: SERHIY YEFREMOV DURING THE FIRST BOLSHOVIC AGGRESSION AGAINST UKRAINE (JANUARY - MARCH 1918)	97
V. Andriievskia	
ROMAN BRZESKI’S VIEWS ON POLITICS GETMAN SKOROPADSKIY	107
V. Chop	
THE MAKHNO MOVEMENT IN UKRAINIAN ETHNIC HISTORY	119
Yu. Kotlyar	
SOUTHERN UKRAINIAN AGRICULTURE DURING THE NEW ECONOMIC POLICY (1921–1927)	127
O. Yadlovska	
OPTATION PROCESSES IN THE MYKOLAIV REGION IN 1920-1922 AS A REFLECTION OF THE PROBLEMS OF THE FORMATION OF DIPLOMATIC RELATIONS OF THE UKRAINIAN SSR (based on the materials of State Archive of the Mykolaiv region)	139

V. Marchuk FIGHT AGAINST SMUGGLING ON THE «VOLYN» SECTION OF THE POLISH-SOVIET BORDER IN 1921-1924	152
S. Shulha CZECH IMMIGRANTS IN VOLYN: A REGIONAL MODEL OF ETHNIC IDENTITY	159
S. Syniak ACTIVITIES OF JEWISH CULTURAL ORGANIZATIONS IN RIVNE DISTRICT IN 1930–1939	167
O. Ignatusha UKRAINIAN PARISH PRIESTS IN THE CONDITIONS OF THE HOLODOMOR OF 1932–1933	174
V. Kovalchuk, A. Yaremczuk DID THE POLISH-UKRAINIAN CONFRONTATION «MOVE» FROM VOLYN TO GALICIA IN 1943?	182
V. Grinchenko UKRAINIAN-LANGUAGE NEWSPAPERS FROM THE PERIOD OF UKRAINE'S NAZI OCCUPATION ON VOLODYMYR VYNNYCHENKO	192
V. Parschakov FUNCTION OF THE UKRAINIAN AUXILIARY POLICE OF ZAPORIZHZHIA DURING THE YEARS OF GERMAN OCCUPATION 1941–1943	200
R. Mykhalchuk THE SITUATION OF JEWS IN THE GHETTO OF MIZOCH	209
V. Olitskyi, Yu. Podriez VERIFICATION OF J. STALIN PERSONALITY BY THE RUSSIAN ORTHODOX CHURCH IN 1943–1953	220
I. Kryvko, A. Podluzhnyi DOCUMENTS OF THE TRADE UNION COMMITTEE OF THE «ZAPORIZHSTAN» PLANT ON THE FIGHT AGAINST HARASSMENT IN THE COLLECTIVE (EARLY 1950's)	229
N. Hirna MEDICAL SERVICE IN THE UKRAINIAN NATIONAL ARMED FORMATIONS (ON THE EXAMPLE OF THE UKRAINIAN INSURGENT ARMY)	235
V. Drozdov SOVIET OFFICIAL CELEBRATION DISCOURSE AND COMMEMORATIVE PRACTICES IN THE ANNEXED UKRAINIAN TERRITORIES (BY THE EXAMPLE OF CELEBRATING THE 10TH ANNIVERSARY OF THE «UKRAINIAN PEOPLE'S REUNIFICATION»)	242
M. Krasikov SEND-OFF TO THE ARMY IN UKRAINIAN TRADITIONS OF THE SECOND HALF OF THE 20th CENTURY (based on Fieldwork)	254
K. Mieliekiestsev THE SOURCE STUDY ASPECT OF INFORMATION WARFARE: ON THE HISTORY OF GEORGIA AND UKRAINE AS SEEN THROUGH SOCIAL NETWORKS	270
V. Starzhets THE EDUCATIONAL POTENTIAL OF YOUTH POLICY OF THE OUN IN THE CONDITIONS OF MODERN INFORMATION WARFARE	280
S. Terno, G. Turchenko, M. Ivantsova THE SCHOOL HISTORY COURSE AND EXTERNAL INDEPENDENT ASSESSMENT: IS THERE EQUAL ACCESS TO HIGHER EDUCATION? (THE EXAMPLE OF ONE TOPIC)	291

Historiography and Source Studies

Yu. Mytsky	
LETTERS OF D. I. YAVORNYTSKYI TO O. V. BODIANSKYI	301
N. Lobko, A. Lebid	
OLEKSANDR OHLOBLYN AS A RESEARCHER OF THE COSSACK HETMANATE GENEALOGY	305
O. Alekseev	
PEASANT MEMOIRS OF SOUTHERN UKRAINE OF THE 20th CENTURY. AS A SOURCE FOR HISTORICAL RESEARCH AT THE MACRO LEVEL	312
O. Kukhareno	
STRUCTURAL AND FUNCTIONAL STUDY OF THE UKRAINIAN FUNERAL RITES	324
N. Svyrenko	
FAMILY AND MANOR OF SVIATOPOLK-MYRSKYI IN LUBOTYN: THEIR SIGNIFICANCE FOR THE DEVELOPMENT OF THE CITY	329
V. Maslak, S. Sezin	
FEATURES OF ARCHIVE CASES OF THE 30s OF THE 20th CENTURY	336
D. Kravets	
1950-1980s RESISTANCE MOVEMENT IN UKRAINE IN DIASPORA COLLECTIONS OF MANUSCRIPT DEPARTMENT OF VASYL STEFANYKNATIONAL SCIENTIFIC LIBRARY OF UKRAINE IN LVIV	343
N. Kotelnitsky	
MYKOLA HE AND IVAN PETRUNKEVYCH: SOURCES OF PERSONAL ORIGIN ON THE HISTORY OF RELATIONSHIPS	351
I. Boyarinova, S. Nyzhnyk	
SCIENTIFIC VIEWS OF M.V. NERUCHEV IN THE CONTEXT OF THE FORMATION OF AGRICULTURAL ECONOMY (SECOND HALF OF THE 19TH CENTURY)	357
S. Lyashko	
FEDIR DANYLOVYCH OVCHARENKO: SCIENTIST AT POWER	362

World History

S. Lyman	
INTERNATIONAL RELATIONS OF THE XI CENTURY IN THE WORKS OF V. K. NADLER (1840-1894)	378
D. Rudnik	
THE STATUS OF THE DEPUTIES OF THE LOWER HOUSE OF PARLIAMENT IN ACCORD WITH GERMAN CONSTITUTIONS OF THE SECOND HALF OF 19th – EARLY 20th CENTURY	391
Y. Bachynska	
ACTIVITIES OF WOMEN'S ORGANIZATIONS IN SPAIN DURING THE ESTABLISHMENT OF F. FRANCO'S REGIME	398
A. Goncharenko	
FORMATION OF THE FOREIGN POLICY COURSE OF THE ADMINISTRATION OF THE US PRESIDENT JAMES E. CARTER ON THE PEOPLES REPUBLIC OF CHINA (JANUARY-DECEMBER 1977)	404
B. Hrushetskyi	
RADICAL TRANSFORMATIONS OF POLITICAL VALUES IN THE STATES OF CENTRAL AND EASTERN EUROPE DURING THE POLITICAL AND ECONOMIC TRANSITION OF THE LATE 1980s AND EARLY 1990s	417
A. Savenko, A. Omelchenko	
THE CREATION OF AUKUS IN THE CONTEXT OF THE CHANGING STRATEGIC SITUATION IN THE ASIA-PACIFIC REGION	431
M. Bokova, S. Cherkasov	
THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR 2022: LESSONS FOR TAIWAN	441
Sofronios I. Paradeisopoulos	
GREEK SUBJECTS IN ODESSA, 1879: CHARACTERISTICS OF THE COMMUNITY IN THE LIGHT OF CENSUS DATA	446